

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою
(протокол № 10 від 14 09 2022 р.)
Голова Вченої ради М. О. Фролов
Введено в дію наказом ректора
від «10» 10 2022 р. № 219

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ФІЛОСОФІЯ»

(назва ОНП)

Рівень вищої освіти: **третій**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність: 033 Філософія

(код та найменування спеціальності)

Кваліфікація: **доктор філософії у галузі « 03 Гуманітарні науки »**

назва галузі знань

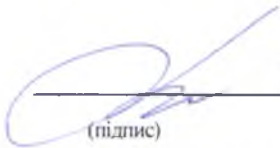
за спеціальністю 033 Філософія

найменування спеціальності

Запоріжжя 2022

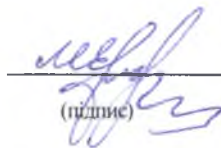
АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

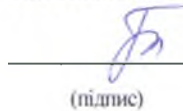

_____ Т. І. Бутченко
(підпис)

ПОГОДЖЕНО

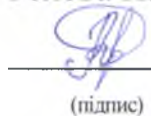
Завідувач відділу аспірантури і докторантури

_____ О. П. Єфіменкова
(підпис)

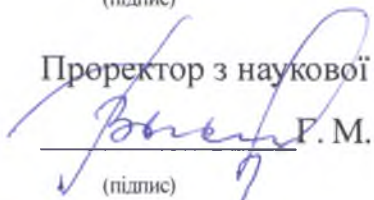
Начальник відділу моніторингу якості освіти і ліцензування

_____ М. А. Томченко
(підпис)

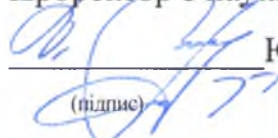
Голова Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів

_____ О. Р. Руднік
(підпис)

Проректор з наукової роботи

_____ Ф. М. Васильчук
(підпис)

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Ю. О. Каганов
(підпис)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) «Філософія» з галузі знань 03 Гуманітарні науки зі спеціальності 033 «Філософія» визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до проміжної та підсумкової атестації. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
- постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»;
- постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»;
- постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку

- присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи) про присудження ступеня доктора філософії»;
- наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;
 - наказ МОН України від 11.07. 2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
 - наказ МОН від 30.04.2020 р. № 584 «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;
 - наказ МОН від 01.04.2022 р. № 287 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 033 Філософія для третього рівня (освітньо-наукового) вищої освіти».

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

- Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» (Salzburg, 3–5 February 2005). Conclusions and Recommendations;
- Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Association, 2010;
- Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES (2011) 932978;

- Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Association, 2016;
- Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019;
- Міжсекторальня стратегія ЮНЕСКО у галузі філософії від 28.02.2005 // <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000138673>

Освітньо-наукова програма враховує досвід аналогічних програм українських та зарубіжних закладів вищої освіти, зокрема:

- Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
- Національного університету «Києво-Могилянська академія»;
- Київського університету імені Бориса Грінченка;
- Гуманітарно-природничого університету імені Я. Длугоша (м. Ченстохово, Польща).

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1.	Бутченко Тарас Іванович, гарант	д.філос.н., доц., завідувач кафедри соціальної філософії та управління, Запорізький національний університет
2.	Капріцин Ігор Ілліч	д.філос.н., доц., професор кафедри соціальної філософії та управління Запорізького національного університету
3.	Чайка Ірина Юріївна	д.філос.н., доц., професор кафедри соціальної філософії та управління Запорізького національного університету
4.	Комарова Надія Вікторівна	аспірантка кафедри соціальної філософії та управління

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи (навчання), організація (об'єднання), яку представляє (при наявності)
<i>Заклади вищої освіти (наукові установи)</i>		
1.	Бойко Анжела Іванівна	д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософських і політичних наук, Черкаський державний технологічний університет
2.	Вознічка Мачей	хабілітований доктор філософії, професор кафедри філософії Гуманітарно-природничого університету імені Я. Длугоша в Ченстохові
3.	Шевчук Дмитро Михайлович	д.філос.н., проф., проректор науково-педагогічної роботи Національного університету «Острозька академія»

1. Профіль освітньо-наукової програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Запорізький національний університет
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Філософія
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Освітня кваліфікація	доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» зі спеціальності філософія
Професійна кваліфікація	не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» зі спеціальності «Філософія»
Цикл / рівень	FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 8 рівень
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 48 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	протокол № 8 від 17.05.22 р. Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про умовну (відкладену) акредитацію
Передумови	наявність освітнього ступеня магістра (другий рівень вищої освіти)
Форми здобуття освіти	денна, заочна, вечірня
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua
2. Мета/цілі освітньо-наукової програми	
<p>Підготовка фахівців із філософії, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та вдосконалення професійної практики задля:</p> <p>реалізації потенціалу філософії як інтегральної ланки інституційної моделі «трикутника знань», утворюваного освітою, науковими дослідженнями та інноваціями;</p> <p>розвитку наукових досліджень, посиленні ролі інноваційного складника у діяльності Запорізького національного університету, його інтеграції до європейського і світового освітнього простору;</p> <p>формування простору освіти, науки і культури європейського рівня, науково-просвітницького впливу на громадську думку, науково-філософське забезпечення прогнозування і проєктування сталого соціального розвитку суверенної України на регіональному і національному рівнях. Цілі освітньо-</p>	

наукової програми корелюються з стратегією Запорізького національного університету. Так, підготовка високопрофесійних дослідників-філософів, генерація нових філософських ідей – все це створює значущі передумови практичного досягнення стратегічної мети університету з посилення інноваційного складника у діяльності закладу та його інтеграції до європейського і світового освітнього простору (https://www.znu.edu.ua/docs/2020/rozvitku_znu_onovlena1.pdf).

3. Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область	<p>Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 033 «Філософія» Об’єкт діяльності: комплексні проблеми і дослідницькі проєкти в галузі філософії, ефективність їх дослідження і розв’язання для поступу філософської науки; методологічні підходи і методи науково-філософських досліджень, стратегії міждисциплінарного дослідження. Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та вдосконалення професійної практики. Теоретичний зміст предметної області: комплекс ідей, понять, категорій, теорій, принципів, методів, концепцій, підходів, стратегій філософії як фундаментального способу культурної рефлексії; функціонування і трансформація інтелектуальних практик. Методи, методика та технології: методологічні підходи сучасної філософії, сучасні методики викладання філософії, сучасні цифрові технології. Інструменти та обладнання: комунікаційне обладнання, інформаційні засоби, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	<p>академічна – відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO)</p>
Основний фокус освітньо-наукової програми	<p>освітньо-наукова програма базується на сучасних наукових дослідженнях у галузі 03 «Гуманітарні науки» зі спеціальності 033 Філософія та встановлює необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв’язання комплексних проблем професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в <i>області філософії</i>, оволодіння методологією наукової та методикою педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, а також проведення здобувачем власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Ключові слова: <i>філософія, рефлексія, соціогуманітарне знання, свідомість, прогностично-проектний потенціал, філософська аналітика</i></p>
Особливості освітньо-наукової програми	<ul style="list-style-type: none"> - продовження традицій Запорізької школи філософії з комплексного вивчення різних аспектів суспільної свідомості, прогностично-проектного потенціалу сталого соціального розвитку; - орієнтація на підготовку професіоналів-філософів, які володіють здатністю проводити філософські дослідження актуальних соціокультурних проблем, на підґрунті яких генерувати нові ідеї та стимулювати розробку теорій, прогнозів, проєктів, що потрібні для забезпечення сталого соціального розвитку на регіональному, національному і глобальному рівнях; - здійснення наукових філософських досліджень перспектив розвитку соціально-гуманітарного знання, різних галузей соціогуманітарної науки у взаємозв’язку з соціальними процесами, формуванням незалежної української

	<p>держави;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток компетентнісної стратегії філософської підготовки, її перетворення на інтегральну ланку освіти впродовж життя. <p>ОНП пропонує широкий спектр навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - модуль Жана Моне «Основи європейської проектної діяльності» за європейським проектом 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE «European Project Culture» із залученням здобувачів до участі в інших проектах за програмою Erasmus+, що реалізуються в університеті; - практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника, що викладається із залученням закордонних фахівців та можливістю складання міжнародного екзамену Pearson Tests of English; - авторський практичний курс «Риторика та публічні виступи» відомої тележурналістки, авторки й ведучої ТВ-програм О. Вакало; - формування культури академічної доброчесності здобувачів з використанням результатів участі ЗНУ в Проєктах сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP (2016-2019) та «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) (2020-2022).
4. Академічні права та працевлаштування випускників	
Академічні права випускників	здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
Працевлаштування випускників	Посади наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p style="text-align: center;"><i>Підходи та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – студентоцентризований підхід, спрямований на створення підґрунтя для набуття здобувачами вищої освіти здатності самостійно обирати світоглядно-ціннісні системи та відповідні ним змістовні напрямки освіти та досліджень. При цьому акцент робиться на необхідності усвідомлювати власну відповідальність за свій вибір; – навчання через дослідження, що забезпечується через синергетичну взаємодію освітньої та наукової складових; – проблемно-орієнтоване навчання, що реалізується шляхом використання евристичних та дослідницьких методів навчання; – проектно-організоване навчання, в якому проєкт виступає як форма, метод та результат навчання. <p style="text-align: center;"><i>Форми навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – лекції, практичні заняття, консультації, підготовка рефлексій; – педагогічна практика; – тренінги, вебінари, онлайн-курси, літні школи; – участь у реалізації міжнародних та вітчизняних проєктів, науково-дослідницьких тем (у т.ч. науково-дослідницькій темі «Європейська філософська освіта як чинник інституційного дизайну креативних індустрій у сучасній Україні» 0121U112228 від 20.07.2021). <p style="text-align: center;"><i>Методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерактивні методи («мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, організаційно-діяльнісні та рольові ігри; робота в групах); – методи проєктування (генерації ідей, ідентифікації проблем, постановки

	<p>мети і завдань, планування, трансляції цілей на результати);</p> <ul style="list-style-type: none"> – методи аналізу та рефлексії (портфоліо, есе, бенчмаркінг, кейс-метод, модель рефлексій Г. Броєра та Т. Енерта); – методи підтримки та заохочення (менторство, коучінг, соціалізація в академічну спільноту, участь у професійних мережах, популяризація та стимулювання наукової діяльності та її результатів); – методи дистанційного навчання (СЕЗН ЗНУ). <p>У системі всі вказані форми й методи спрямовані на розвиток майбутніх дослідників як вільних суб'єктів філософствування, компетентних і рівних учасників філософського пізнання та діалогу.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчання відбувається за національною шкалою та за шкалою ECTS.</p> <p>Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів</p> <p>Поточний контроль здійснюється викладачами на підставі опитування, тестування, само- та взаємооцінювання, а також за результатами захисту індивідуальних та групових проектів, виконання індивідуальних завдань (написання есе, CV, мотиваційного листа, анотації, рецензії на статтю, розробка елементів проектної заявки та ін.). Поточний контроль за результатами наукової роботи (проведення запланованого обсягу досліджень, розроблених розділів дисертації, кількості публікацій тощо) здійснюється науковими керівниками здобувачів.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену або заліку за результатами вивчення навчальної дисципліни та проходження практики, а також передбачає проміжну (напіврічну та річну) атестацію здобувачів щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи аспіранта.</p> <p>Проміжна атестація проводиться на двох рівнях: перший – атестація на рівні наукового керівника та кафедри, на засіданні якої заслуховується звіт здобувача та ухвалюється відповідне рішення. Результати атестації затверджуються вченою радою факультету. Другий рівень – атестація комісією на чолі з проректором з наукової роботи (починаючи з другої атестації), до складу якої входять: завідувач відділу аспірантури і докторантури, гарант освітньо-наукової програми, декан факультету, фахівець відділу аспірантури і докторантури (секретар комісії). Атестація на другому рівні має на меті підтримку подальшої наукової діяльності аспіранта, а також виявлення проблемних питань (у тому числі попередження конфліктів) у процесі підготовки в аспірантурі та сприяння їх вирішенню з боку адміністрації ЗНУ.</p> <p>Присудження ступеня доктора філософії відбувається за результатами публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, отримали висновок наукового керівника та пройшли попередню експертизу дисертаційної роботи (фаховий семінар).</p>

6. Програмні компетентності

Вид компетентності	шифр	
Інтегральна компетентність	ІК	ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері філософії, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК 3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
	ЗК 4	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
	ЗК 5	Здатність до критичного мислення
	ЗК 6	Здатність працювати в міжнародному середовищі, у тому числі в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України
	ЗК 7	Здатність розробляти проекти та управляти ними
	ЗК 8	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
	ЗК9	Здатність до особистісного та професійного розвитку
	ЗК 10	Здатність розв'язувати комплексні проблеми філософії на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
	ЗК 11	Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1	Здатність до розуміння основних концепцій, історичних витоків, сучасного стану та тенденцій розвитку філософії; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку
	СК2	Здатність здійснювати планування та виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють нові знання як в предметній області, так і в міждисциплінарних напрямках, і можуть бути опубліковані у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з філософії та суміжних галузей
	СК3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері філософії; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності
	СК4	Здатність застосовувати методи філософського та міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій у галузі філософії, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.
	СК5	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, демонструвати глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень; володіти навичками академічного письма
	СК6	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти, в тому числі міждисциплінарні, з урахуванням соціальних, економічних, екологічних, міжкультурних та правових аспектів; демонструвати лідерство та відповідальність під час їх реалізації.
	СК7	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, зокрема забезпечувати організацію та проведення навчальних занять зі здобувачами

	вищої освіти зі застосуванням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивне оцінювання здобутих результатів навчання
СК8	Здатність застосовувати методи філософського і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.
СК9	Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері філософії, оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку філософії.

7. Програмні результати навчання

ПРН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з філософії та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій
ПРН2	Глибоко розуміти загальні принципи та методи філософських наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері філософії та у викладацькій практиці
ПРН3	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи
ПРН4	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів
ПРН5	Планувати і виконувати теоретичні дослідження з філософії та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності
ПРН6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми філософії державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики
ПРН7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок
ПРН8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя
ПРН9	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів
ПРН10	Організовувати й здійснювати освітній процес у сфері філософії, використовуючи сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання та викладання, нормативне, наукове та навчально-методичне забезпечення; відповідально та об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів
ПРН11	Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії, історії світової та вітчизняної філософської думки, а також основних

	напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій філософії.
ПРН 12	Здійснювати критичний аналіз сучасного суспільства, філософську рефлексію проблем глобалізації і відповідальності, культурної багатоманітності та самобутності, рівності та свободи
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>До освітньої програми долучені 9 докторів філософських наук та 7 кандидатів філософських наук, які працюють на постійній основі в Запорізькому національному університеті.</p> <p>Наукове керівництво здобувачами здійснюється активними дослідниками, які мають публікації за тематикою дисертаційних досліджень здобувачів, беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.</p> <p>Викладання навчальних дисциплін здійснюється найбільш компетентними викладачами, які відповідають п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187) та мають вагомі наукові здобутки (публікації, проекти, стажування тощо) за змістом освітніх компонентів, які вони забезпечують.</p> <p>До освітнього процесу залучаються представники академічної та наукової спільноти, в тому числі, завідувач кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка, д.філос.н., проф. Додонов Р.О., завідувач кафедри суспільних наук Запорізького державного медичного університету, д.філос.н., проф. І.Г. Утюж, д.філос.н, доц., завідувач Центру психології та соціології освіти Запорізького обласного центру післядипломної педагогічної освіти, Подмазін С.І.</p> <p>Викладачі ОНП постійно підвищують свій науковий рівень і педагогічну майстерність у форматах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення наукових досліджень; - участі у наукових конференціях (всеукраїнських і міжнародних); - участі в роботі наукових та методичних семінарів, круглих столів; - стажування в інших ЗВО та за кордоном. <p>Викладачі ОНП мають досвід співробітництва з Європейським університетом Відріна: ознайомчі візити до Центру дослідницького навчання у м. Франкфурт-на-Одері, навчання німецьким методикам організації і проведення освітнього процесу, реалізації спільних програм підвищення кваліфікації.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Запорізький національний університет забезпечує належну матеріально-технічну ресурсну базу для досягнення цілей і програмних результатів. Для навчання здобувачів вищої освіти використовуються навчальні корпуси № 1, 2, 3 та 4, 6, приміщення в яких повністю відповідають ліцензійним умовам. В кожному навчальному корпусі створені комп'ютерні класи і навчальні аудиторії з мультимедійним обладнанням. Всі корпуси підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для аспірантів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо.</p> <p>Соціально-побутова інфраструктура включає мережу гуртожитків (1400 місць), комбінат харчування, спортивний клуб, центр культури, кабінет психолога.</p> <p>Наявна ресурсна база, вільний доступ до неї забезпечує здобувачів вищої освіти можливостями для максимальної самореалізації як у вимірі неформальних ініціатив, так і академічної освіти. Діють платформи для отримання зворотного</p>

	зв'язку, актуалізації потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, їх залучення до вільних дискусій, творчого і філософського самовираження, зокрема: Наукове товариство студентів, аспірантів і докторантів, Рада молодих учених, філософський фестиваль, конференції студентів та молодих учених та ін.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформація щодо організації навчання здобувачів розміщена на сайті ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/) та веб-сторінках його структурних підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури (http://phd.znu.edu.ua/); навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення навчання Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/).</p> <p>Для наукової роботи, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт (http://library.znu.edu.ua/) та мобільний додаток LibClient (http://library.znu.edu.ua/2381.ukr.html); забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, Springer Nature, De Gruyter, Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink та міжнародного он-лайн проєкту «Wireless Philosophy» (https://www.wi-phi.com/).</p> <p>До послуг здобувачів також інституційний репозитарій (https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/), система наукових публікацій СИНАП (https://scientific-rating.znu.edu.ua/); сайти наукових фахових видань ЗНУ (https://web.znu.edu.ua/NIS/588.ukr.html), у тому числі з філософії: наукове видання «Культурологічний вісник: науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпряни» (https://www.kvnp.org.ua/); науковий часопис «HUMANITIES STUDIES» (http://humstudies.com.ua/indexing); запрошення на конференції (http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news%2Fview&site_id=19&category_id=84).</p> <p>Для педагогічної підтримки та залучення здобувачів до академічної спільноти створено та підтримуються професійні групи у Facebook: «Аспірантура і докторантура ЗНУ» (https://www.facebook.com/groups/1430909570544926/), «European Project Culture» (https://www.facebook.com/groups/213037885939700), а також діють Telegram-канали для аспірантів відповідних років навчання</p> <p>Належне інформаційне підґрунтя забезпечує наукова бібліотека, яка нараховує понад 920 тисяч примірників друкованих та електронних видань. Бібліотека займає 2070 кв. м. має 400 робочих місць і 54 комп'ютера з виходом Internet. Наявна у фондах навчально-методична література забезпечує всі компоненти ОНП.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів на кредитну мобільність реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 та внутрішнього положення ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/international-relations/legal-framework/polozhennya_mobilnist.pdf). Перезахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах національної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.</p>

	<p>Запорізький національний університет у вересні 2019 приєднався до програми Національних обмінів «Плацкарт», до якої входять Національний університет «Острозька академія», Український католицький університет, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, Львівський національний університет ім. І. Франка, Національний університет «Києво-Могилянська Академія», Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Львівський торговельно-економічний університет, Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського, Національний університет народного господарства та природокористування (https://www.instagram.com/p/B3HwyXHoWSV/).</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Забезпечуються можливості для введення здобувачів у міжнародну академічну спільноту шляхом сприяння апробації результатів наукових досліджень здобувачів на міжнародних конференціях і семінарах, їх публікації у міжнародних виданнях, а також стажування у закордонних закладах вищої освіти та наукових установах в рамках укладених двосторонніх угод.</p> <p>Укладені договори про співробітництво у тому числі щодо міжнародної кредитної мобільності з Університетом ім. Яна Длугоша у м. Ченстохові, Польща (угода про співпрацю, б/н, від 12.07.2019 р.); Поморською академією в Слупську, Польща (угода № 1ф від 30.01.2018 р.); Кавказьким міжнародним університетом, Грузія (угода № 34-с від 12.12.2017 р.); Софійським університетом Святого Климента Охридського, Болгарія (угода № 20-с від 28.03.2017 р.).</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів освіти вищої</p>	<p>можливе за умови володіння українською мовою на рівні не нижче B2</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Шифр	Назва освітніх компонент	Кіл-ть кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
	Цикл загальної підготовки		
	<i>Обов'язкові компоненти</i>		
	<i>оволодіння мовними компетентностями</i>		
ОК1	Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника	8	залік, екзамен
	<i>всього</i>	8	
	<i>оволодіння загальнонауковими компетентностями</i>		
ОК2	Критичне мислення та філософське усвідомлення світу	4	залік
	<i>всього</i>	4	
	<i>набуття універсальних навичок дослідника</i>		
ОК3	Педагогічні технології в системі вищої освіти	3	залік
ОК4	Дослідницько-інноваційна діяльність	3	екзамен
ОК5	Основи європейської проектної діяльності	3	екзамен
ОК6	Академічне письмо та академічна доброчесність	3	залік
ОК7	Риторика та публічні виступи	3	залік
ОК8	Педагогічна практика	3	залік
	<i>всього</i>	18	
	<i>Загалом за циклом загальної підготовки</i>	30	
	Цикл професійної підготовки		
	<i>здобуття глибинних знань із спеціальності</i>		
	<i>Обов'язкові компоненти</i>		
ОК9	Соціальна філософія	3	екзамен
ОК10	Філософія наукової свідомості	3	екзамен
	<i>всього</i>	6	
	<i>Вибіркові компоненти</i>		
ВД	Вибіркова дисципліна 1	4	залік
ВД	Вибіркова дисципліна 2	4	залік
ВД	Вибіркова дисципліна 3	4	залік
	<i>всього</i>	12	
	<i>Загалом за циклом професійної підготовки</i>	18	
	<i>Загалом за освітньою складовою, у т. ч. вибірових компонентів</i>	48 12 (25%)	

Перелік вибіркових дисциплін

№ з/п	Назва дисципліни
ВД1	Аналітична філософія
ВД2	Аксеологія
ВД3	Теорія і практика філософської аргументації
ВД4	Сучасні проблеми синергетики
ВД5	Сучасна філософська антропологія
ВД6	Філософія релігійної свідомості

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікації наукових статей, виступи на конференціях, семінарах (PhD-колоквіумах, круглих столах тощо).

Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, який погоджується науковим керівником та затверджується науково-технічною радою ЗНУ впродовж двох місяців після вступу до аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта

№	Перелік та обсяг робіт	Форма контролю
1. Перший рік навчання		
1.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та Індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	напіврічна та річна атестації
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	

1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквиумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквиумах) (не менше одного)	
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3. Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквиумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
3.6	Стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
4. Четвертий рік навчання		
4.1	Завершення роботи над дисертацією	напіврічна та річна атестації; попередня експертиза дисертації
4.2	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
4.3	Оформлення дисертаційної роботи	

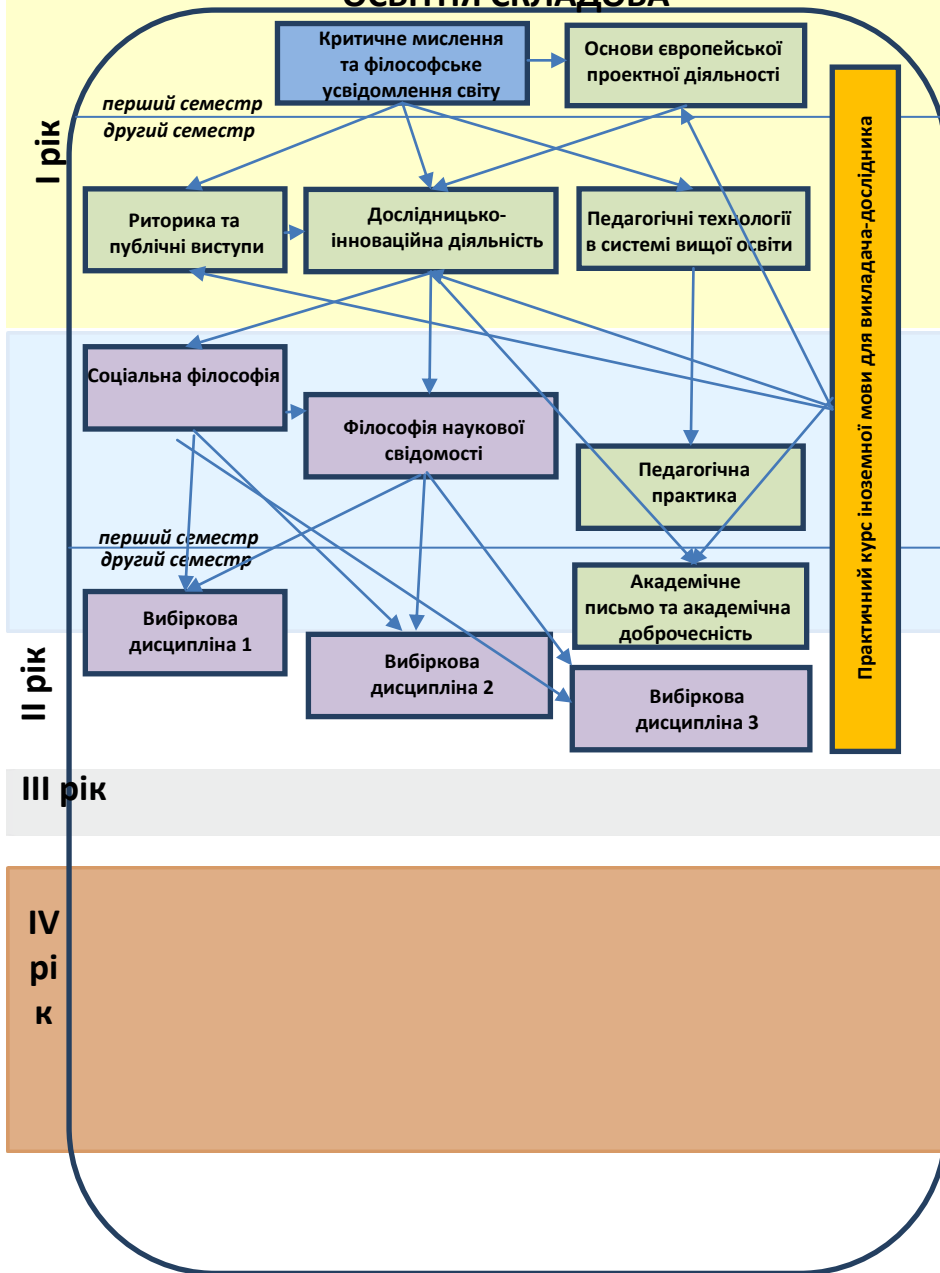
4.4	Отримання висновку наукового керівника	
4.4	Публічна презентація результатів дисертації та її обговорення	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації	
4.6	Подання документів до разової спеціалізованої вченої ради (рекомендовано)	
4.5	Публічний захист дисертації (рекомендовано)	

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

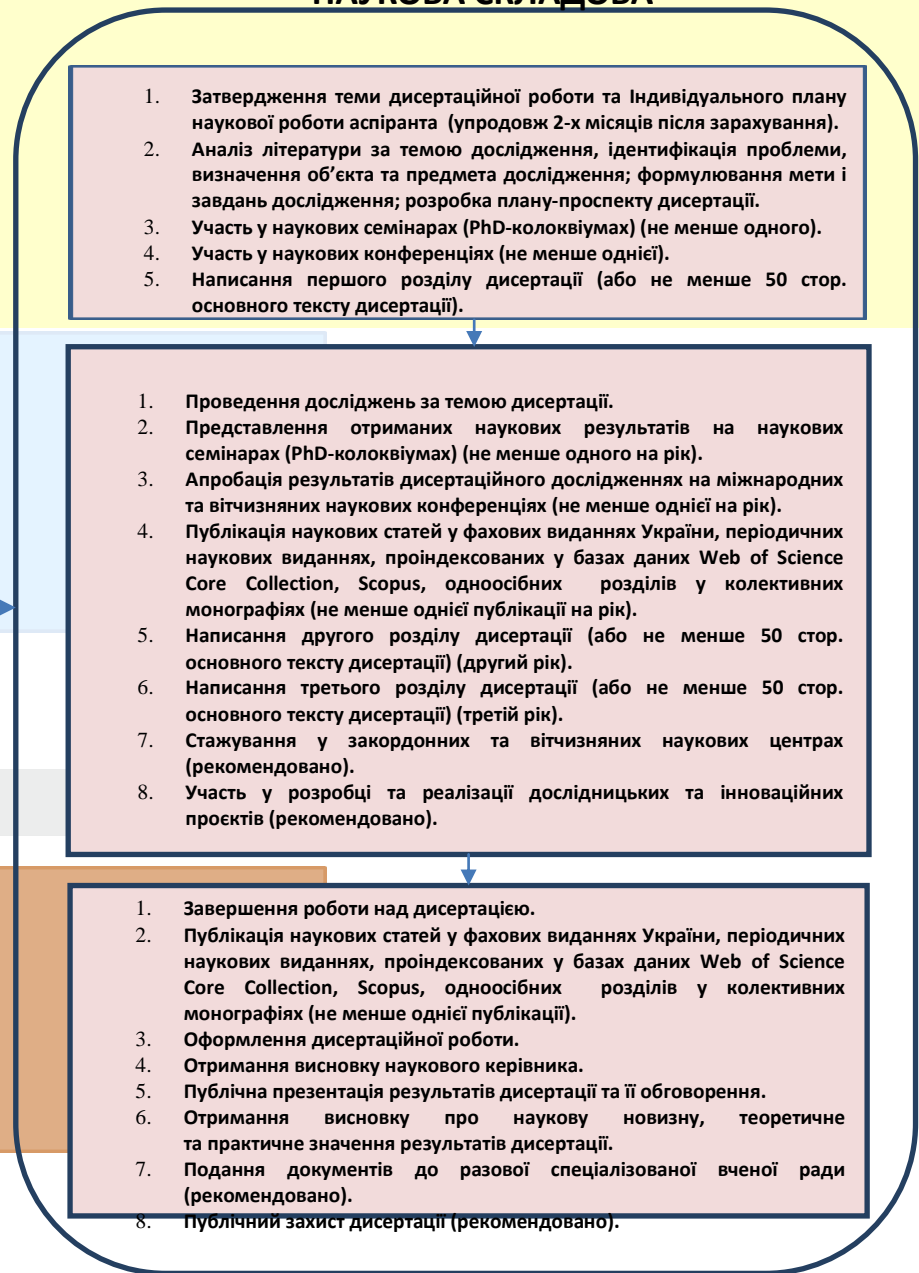
№	Напрями досліджень
1	Актуальні проблеми інформаційного суспільства та глобалізації
2	Арабо-ісламський світ і проблема міжкультурного діалогу
3	Критика сучасного суспільства і феномен олігархії
4	Європейські філософські студії і креативні індустрії
5	Політична свідомість та ідеологія державотворення
6	Світоглядні орієнтації особистості в умовах трансформації суспільства
7	Соціальне прогнозування і перспективи миротворення
8	Соціальне проектування: взаємозв'язок суспільних потреб і державних інтересів
9	Філософське осмислення феномена інтелігенції
10	Феномен релігійної культури: традиції і перспективи розвитку
11	Феномен сподівання: соціально-філософський аналізу
12	Філософія наукової свідомості
13	Філософсько-етичні проблеми публічного управління
14	Філософсько-етичні проблеми соціальної роботи
15	Феномен життєустрою і громадянське суспільство
16	Філософсько-етичні контраверсії контрактуалізму

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

ОСВІТНЯ СКЛАДОВА

НАУКОВА СКЛАДОВА

Blue box - оволодіння загальнонауковими компетентностями

Green box - набуття універсальних навичок дослідника

Orange box - оволодіння мовними компетентностями

Purple box - здобуття глибинних знань із спеціальності

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді, за результатами якого видається документ встановленого зразка (диплом доктора філософії) з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» зі спеціальності «Філософія».
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері філософії або на її межі з іншими спеціальностями і передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи). Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 6,5 - 9 авторських аркушів. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН (наказ МОН від 12 січня 2017 р. № 40).
Вимоги до публічного захисту дисертації	Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про присудження наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті (http://phd.znu.edu.ua/page/legal/2022_znu_pol_pro_zakhist_PhD__1_.pdf)

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

ПРН	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
ОК1	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+			+	+			
ОК2	+	+	+		+			+	+	+				+					+	+
ОК3	+	+		+	+			+	+	+	+					+	+	+		
ОК4	+	+					+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	
ОК5	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+		+	+		+	
ОК6	+	+		+		+			+	+			+			+				
ОК7	+								+	+	+					+		+		
ОК8	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+	+		+		
ОК9	+		+	+	+					+		+			+					+
ОК10	+		+	+	+					+		+			+				+	

**4. Матриця відповідності програмних результатів навчання
програмним компетентностям**

ПРН	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
ПРН1	+	+	+			+	+			+		+	+	+	+			+		
ПРН2	+	+			+					+		+	+	+		+	+	+		
ПРН3	+	+								+			+	+	+		+	+		
ПРН4	+	+		+						+		+	+	+		+				
ПРН5	+	+	+					+	+	+	+		+	+	+		+			
ПРН6	+	+		+		+					+		+			+	+	+		
ПРН7	+	+			+					+		+	+	+	+					
ПРН8	+	+	+	+	+			+	+	+	+			+						
ПРН9	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+		+	+			
ПРН10	+	+							+	+	+	+				+	+		+	
ПРН11			+	+	+	+	+					+			+		+	+	+	+
ПРН12	+	+			+	+		+	+			+	+	+	+				+	+

**5. Матриця відповідності програмних результатів навчання
обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми**

ПРН \ ОК	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12
ОК1						+		+	+			
ОК2			+				+	+				
ОК3			+			+		+		+		
ОК4	+		+		+	+		+	+			
ОК5	+		+		+	+		+	+			
ОК6			+			+	+	+				
ОК7						+		+		+		
ОК8		+	+			+		+		+		
ОК9	+	+			+			+			+	+
ОК10	+	+		+		+	+	+			+	